

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Érettségi gondok

Debrecen, június 19.

Ezekről a kora nyári hőtől és politikai mozgalmaktól izzó napokban sok száz magyar család még forróbbnak érzi talpa alatt a földet, maga körül a levegőt. A család szemefénye most állja meg első komoly vizsgálatát, amelynek sikerétől vagy kudarcától talán egész jövődjé függ. Aggódva, reszketve bocsájtják a munkától, virrasztástól elcsüggedt fiut utjára. S maga a jelölt is sápadt arccal, zavaros szemmel, félig éber lélekjelenléttel ül le bírái elé, akiket a legtöbb esetben nyolc éve jól ismer s akikben mégis hajlandóbb a rémület e perceiben a hóhérait, mint a barátait, jóakaróit, atyai gyámolítóit látni.

E kettős izgalom, a szüléké s az ifjaké ellen szeretnénk néhány szót szólni, mert oktalannak látjuk és károsnak, kártevőnek a szülei házra, az életre, az iskolára egyaránt. A régi előítéletre, amely született ellenséget lát a tanítóban, nem sok szót vesztegetünk. Egy érettebb, műveltebb, belátóbb nemzedék régen szakított ezzel az ócska babonával. Megváltozott az iskola s vele megváltozott szükségképpen a róla való vélekedés is. Az iskola többé nem kinzó hely, ahol a gyermek emlékezetét egyol-

dalun megterhelik megemésztetlen, meg sem emészthető anyaggal; hanem a közös munka műhelye, amelyben az elmét, a szívet és az akaratot harmonikusan nevelik és az értelmi képességek közt is megőrzik az oly igen szükséges egyensúlyt. Az emlékező tehetséget természetesen nem hanyagolják el, de súlyt vetnek az ítéletre, a kombináló képességre, az önálló, kezdésre is vállalkozó intelligenciára.

Köznap munkában kell megfigyelni az iskola, elsősül a modern középiskola művét, hogy helyesen ítélhessünk róla. A vizsgálat ünnepiessége, előre is fölös gyakorisággal hangoztatott nehézsége, az idegen és félelmetes tekintélyű elnök jelenléte mindmennyi gátló körülmény, amelyek megbénítják az ifju tudásának és értelmi érzékének szabad érvényesülését. És ez magyarázza meg, hogy fiaink úgy félnek ettől a vizsgálatától. Félelmük pedig a szuggesztív csodás erejével ragad rá az egész családra, megannyiszor heteken át pokollá tévén a szülék s a gyermekek életét.

De vajjon az következik e mindebből, amit radikális iskolapolitikusok már régebben követelnek; az érettségi vizsgálat eltörlése? Szerény nézetünk szerint semmiképen sem. Az érettségi vizsgálatot még jó ideig nem szabad eltörölni és már egy-

ső Lukács György-féle szabályzat már általában nem lehet megkönnyíteni. Az utolkeletőség határáig redukálta ennek a vizsgálatnak követeléseit: három tárgyból kíván írott dolgozatot, ötből szóbeli feleletet. Ha egybevetjük ezt a követelést a husz-harminc év előttivel, amikor öt dolgozatot írtak a jelölttel és megvizsgálták a világtörténelemből a német és görög nyelvből a gimnáziumban, szinte azt kellene hinnünk hogy az iskola színvonala sülyedt, pedig éppen az ellenkezője igaz: középiskolánk az utolsó három évtizedben minden ponton megerősödtek, modernné lettek, intenzivebb munkát végeznek. Ehez mérten az érettségi vizsgálat valóságos gyermekjáték.

Miért tehát szörnyű izgalom? Miért keserítik el a fiuk önmaguk és övéik életét? A hiba nem az intézményben, hanem egészen másutt van. Mondjuk meg nyíltan: a házi nevelésben. A gyermek jellemét nem edzik komoly próbatételre és az első próbánál az apának is, a fiának inába száll a búrorsága. Növeli az aggodalmat néhány, fájdalom csaknem évenként megismétlődő tragikus eset, amikor az ideges, exaltált gyerek a vizsgálat kudarcát utánéretlen észszel kárt tesz magában. A fölületes általánosítás ilyenkor rögtön az iskolát hibáztatja, a nyilvánosság könnyelműbb organumaiban megszólal a tanítók

Irén

Irta: Radó István.

Keményen, durván, nyugodtan és fölény-nyel terpszkedett széjjel az éjszaka a városban. Akik a lehuzott redőnyök és az álmosan pislákoló gázlámpák között mendegéltek, csak összehuzott szájjal tudtak egy-egy szót kimondani és minden hangosabb szó fájdalmasan, zengve verődött vissza az éjszaka sötétségfaláról. A kocsiuton bután kocogott egy félszeg, ügyetlen konflisó. A gyalogjárón belátható messziségig senki sem lépegetett. A mellékutcák valamelyikéből, amelyek nappal, mint falánk szájak tátonganak a körutra, hogy az embereket elnyeljék, két fiatalember lépett ki óvatosan, halkán. Lépéseiket hallani lehetett, hogy ritkán sétálnak együtt, hogy nem füzi össze őket egyelőre semmi. Imre, az idősebbig mosolygást rejtegetett az ajkai körül, a másiknak, Kálmánnak nyugodt szemében néha-néha felvillogott valami furcsa, félelmet és gyűlölködést szóró pillantás.

Imre egyszerre fütyülni kezdett, megforgatta könnyű sétatálcáját a levegőben, azután odafordult Kálmánhoz:

— Tudja már? — kérdezte meglegedett arccal.

— Mit? — kérdezte Kálmán nyugodt, biztos hangsúlyozással.

— Hogy Irén hozzám jön. Kálmán habozás nélkül, egy pillanatnyi várás nélkül felelte:

— Tudom . . . Tudtam . . . Hallgatott egy pillanatig, azután ugyanazzal a flindultság nélküli hanggal egyszerűen mondta:

— Gratulálok. Imre már nem fütyürészett, már nem lóbálta a botját, nem dobálta a kezeit, nyugodtan, elégedetlenül ment. Kálmán nyugodtsága megijesztette és biztosan, nem rekedt hangon kiejtett szavai kellemetlenül csengtek a fülebe. Nem ezt akarta és nem így akarta. Fakósárgának, reszketőnek akarta látni ezt a fiatalembert, akinek a fogai összeverődnek a fájdalomtól a pár szó hallatára és a meglegedett arc látára.

— Köszönöm a gratulációt. — kezdte újra a beszédet. Én, megmondom magának őszintén — nagyon boldognak érzem magam. Nagyon meg vagyok elégedve. Különben — mondta és hangjába valami fölényes nemtorődömség vegyült — már Irénnel rég meg egyeztünk és most néhány nap előtt a szülei is beleegyeztek.

— Tudom — vágott közbe Kálmán és ezután az egy szó után el is hallgatott. Érezte, hogy ezzel a szóval ő került felül. Ilyet nem szabad tudni senkinek, csak két ember-

nek. És Kálmán tudta és megmondta. Imre megállt. Arcát elöntötte a vér és még látszólag erősen, összeszorított fogakkal kérdezte:

— Honnan tudja?
 Kálmán mélyen beienézett a szemébe, Irénre gondolt és hirtelen vállat vont.

— Ilyet, ezt megláthatja az ember. Tovább mentek. Az éjszaka körülöntötte őket. Lassan léptek befelé mind a ketten a jámpavilágból a homályos helyekre, egy-egy pillanatra végigszaladt rajtuk valamely gázlámpa fénye, azután ruhájuk, kalapjuk, arcuk újra semmitmondó, zsákszerű tömeggé olvadt egybe.

A két fiatal ember szorosán egymás mellett ment. Az éjszakában más silhouette nem mozgott, csak az övék, mégis . . . mégis . . . ott elől egy leány . . . husz lépésnyire lehe-tett . . . mind a ketten mereven néztek előre. . . figyelték a lépéseit, mozdulatait, igyekeztek a ruhája színét meglátni . . . igen . . . igen, az Irén, de hogyan lehet itt . . . ilyenkor . . .

Kálmán lehunyta a szemét és mire felnyitotta, nem látott senkit . . . Mellette szótlan egyhangusággal ütögette sarkáival a földet Imre. Leértek a Dunaparttra. Kálmán mélyen fellélegzett. Kacéran mosolygott rá a hold, ezüst-fehér szálakkal szöve át a levegőt és a vizet. Semmi nyomást nem érzett, köny-

A Pilseni Sörház

kellemes, hűvös helyiségeiben Piacz- és Kossuth-u. sarkán. Naponta négyféle sör csapolás. Zóna reggeli különlegességek. Kifünő Magyar és Francia konyha. Bel- és külföldi borok dus választékban. Mindennap zeneestély.

ellen egy-egy kemény hang, amely a maga multjából meríti a szimpátiát a vizsgálaton elbukott vértanú iránt. Maga az iskola is megdöbbenve, megzavarodva áll az ilyen szerencsétlenek kihült teteme fölött és elveszti akárhányszor a mértéket az öngyilkos után következők megítélésében.

Csakhogy okos, elfogulatlan és gyümölcsöző munkát végezni erkölcsi nyomás alatt nem lehet. És egy-két idegbajos fiu gyászos vége miatt (akik meggondolatlan cselekvésükkel már félig-meddig beigazolták, hogy nem alkalmasok a létért való kemény küzdelemre) egy szükséges és alapjában helyes intézmény nyakát kicsavarni nem szabad.

Az érettségi vizsgálatot, mint becses és a legtöbbször megbízható próbáját a fejlődő ifju jellembeli erejének, önuralmának, fölhalmozott ismereteivel szabad rendelkezésének meg kell tartani. Csak a szülőket kell kioktatni arra, hogy előzetes izgalom, talán fenyegetődzésük fölösleges módon árt önmaguknak és gyermeküknek. Lássák be, hogy fiuk e vizsgálat kapuján át lép be az életbe és e lépéshez teljes nyugalmára, koncentráltóságára van szüksége, hazulról áldásra, biztatásra, bátorításra, nem pedig brutális intelemre, vagy fenyegetésre. Hogy az apát izgatja fiának ez első jelentős lépése, nagyon értjük. De ez az izgalom legyen emelkedett és ünnepies, a nagy napok, az életre szóló szép mozzanatok kedves izgatottsága.

A mai iskola legnagyobb érdemét abban látjuk, hogy bár meggondolt lépésekkel — mint e lényegében konzervatív intézményhez illik — mégis szakadatlanul és következetesen közeledik az élet felé. Az élet tele van kemény és súlyos próbatételekkel: ne fosszuk meg az iskolát ettől az egyetlen komoly próbától. Az élet a maga autonóm testéből minden mérges anyagot, minden káros vagy fölös elemet: ilyen káros és fölös elem az izgatottság, amely év-

nyű volt és megelégedett, nem érezte azt a kint, hogy a holnapi eseményekkel és a holnapi gondolatokkal is kellene foglalkozni. — Csak az éjszakát látta. De azért józan volt és látta, tudta, érezte maga mellett Imrét.

— Ülünk le, — mondta — és érezve Imre hirtelen határozatlanságát, le is ült. Imre szintén. Kálmán lehunyta a szemét és a holdat és Irént látta maga előtt és tudta, hogy valaki van mellette, de tudta az is, hogy beszélnie kell. Ajkai alig mozdultak és az egész beszélés alatt mereven, félig fekve motyogta, morzsolta a szavakat.

— Tudja, hogy én még nem csókoltam meg Irént? Meg kell mondanom magának. Meg kell mondanom, mert maga megmondta, hogy Irén a maga felesége lesz. Ezt azért mondta nekem, hogy kinlódjam, hogy összehúzódjon a szám, mert éveken keresztül velem volt Irén és mert tudta, hogy én szeretem. Azt akarta, hogy remegjek, hogy meg-rázkódom, hogy szoruljon össze a szivem és hogy keserűekké váljanak bennem a kedves szavak és egynémely itt-ott kapott csók.

Imre keze ökölbe szorult, körmei bele-mélyedtek a husába és nem tudott felelni.

— Hát én nem csókoltam meg meg Irént soha — folytatta a másik. — Nem gondolok vissza most, mikor a maga menyasszonya irigységgel azokra a csókokra, amiket kaptam. Mert nincsenek csókjaim tőle. Mondásai vannak. És hogy van az, hogy szeretett és hogy van az, hogy szeret. De ez nem mulik el azért, mert maga őt feleségül veszi. Látja, én nem félek és nem sírok Irénért. Mert nem csókoltam meg. Fogtam a kezét sokszor és

ről-évre megelőzi és kíséri az érettségi vizsgálatot. Mentsük meg ettől a fölösleges és éppen azért veszedelmes kórságtól. És a család rettegett, konvulziók között várt gyász napját avassuk az ifju sikeres próbatételének és övéi jogos büszkeségének ünnepnapjává!

Hasznos munka

A képviselőház ülése.

Amióta a kereplő hazafiak a képviselőház előtt mondják el csak műharagjuk be-magolt mondatait, azóta végre a magyar parlamentben is hasznos munka folyhatik. Kár, hogy az ellenzéknek értékes elemei is kénytelen az értéktelenek — sajnos, a többségük — pressziója alatt távol maradni s nem vesznek részt magas nivóju vitával a terem-tő munkában.

Ma Lukács László miniszterelnök két fontos javaslatot is terjesztett be, egyik a városok törvénye, másik a vármegyei tisztviselők státuszrendezésére vonatkozó törvényjavaslat. A délutáni ülésen alakult meg a Ház, amelynek bizottságai holnap alakulnak meg.

A képviselőház mai üléséről tudósításunk a következő:

Megalakul a Ház.

Elnök Tisza István gróf. A jegyzők kisorsolása után

Mihályi Tivadar jegyző felolvassa a tegnap felolvasott királyi kéziratot. (Éljenzés.)

Tisza István gróf elnök: A mai napirend első tárgya a két alelnök megválasztása, a mit emannel elrendelek.

Mihályi Tivadar jegyző (olvassa a névsort.)

Az elnöklést Jankovich Béla alelnök vette át.

Szavazás közben Kluen-Héderváry Károly gróftól a munkapárt megéltenezte. — A szavazatok megszámlálásánál megállapított, hogy leszavazott kétszáz képviselő Be-

thy Pál és Jankovich Béla alelnökökre egyformán, ennél fogva elnök a Ház megválasztott alelnökeinek jelentette ki.

Jankovich Béla alelnök ezután elrendelte a szavazást a 12 jegyző és a háznagy megválasztására nézve. Indítványára a szavazás a jegyzőkre és háznagyra egyszerre történik. A Ház megválasztotta a régi jegyzőket mind, ugyszintén Angyal József háznagyot is.

Lukács László miniszterelnök betérjeszti a városok fejlesztéséről és az 1848-diki törvények értelmezéséről és kiegészítéséről, az adóreform megváltoztatásáról és két ujoncjavaslatról szóló javaslatokat.

Lukács László miniszterelnök az 1848. évi IV. törvénycikk magyarázatáról egyszakos javaslatot nyújtott be. Ez a javaslat arra vonatkozik, hogy azok a képviselők, akik nem engedelmeskednek a Ház rendelkezéseinek, mandátumuktól is megfoszthatók. — A miniszterelnök kijelentette, hogy a javaslatot benyújtja ugyan, de annak tárgyalását öszre halasztják, hogy ilyen nagy fontosságú törvényjavaslatot az ellenzék meghallgatása nélkül tárgyaljanak.

A napirend megállapítása után az ülés egynegyed 1 órakor véget ért.

Az új ülészek.

A délutáni ülés előtt az ellenzék megint, mint délelőtt, a megszokott séta és tiltakozó hangversenyt rendezte a Házig, megviszta az Országház-kávéházig néhány utcai gyerkőc és foglalkozástól ment alak csoportosulásától és „telkes” éljenzésétől kísérve.

Az ülést fél ötkor nyitotta meg Tisza István gróf elnök s bejelentette, hogy Barabás Béla, Csuha István, Gál Sándor, Holló Lajos, Károlyi Mihály gróf, Preszlv Elemér, Rákosi Viktor kitiltása véget ért.

Ezután következett a Ház megalakítása s a bizottságok megalakítása. A Ház a régi bizottsági tagokat választotta ismét meg s besorozta a képviselőket az osztályokba. Majd az összeférhetlenségi bizottság tagjai Kluen Héderváry Károly gróf, Csókán János és Erdélyi Sándor letették az esküt.

Elnök fölhitva a bizottságokat, hogy holnap alakuljanak meg.

A legközelebbi ülés pénteken délelőtt tizenegy órakor lesz, hogy addig a bizottságok letárgyalhassák a benyújtott javaslatokat.

csak magamhoz kellett volna huznom. Áltam a háta mögött gyakran, mikor a zongora előtt ült és csak le kellett volna hajolnom hozzá. Elébe állt egyszer-másszor és mosolyogva, fehér fogait mutogatva, nyújtotta nekem az ajkát. Mikor beléptem hozzá, sokszor pihent a diványon, elnyújtva, nyújtózkodva és nekem csak mellé kellett volna ugranom. De én nem csókoltam meg hosszú esztendőkön keresztül, hogy ne jöhessen valamikor egy másik ember, aki azt mondja, amit maga mondott ma, ne jöhessen maga és ne láthasson reszketni, remegni, ne láthassa, hogy én elvesztek valamit. — Nem csókoltam meg Irént soha.

Imre előre dült és feje behelnyatlott a tenyerébe. Kálmán pedig felegyenesedett és nyitott szemmel, éberén, hangosan mondta tovább.

— De maga megfogja csókolni, maga ölelni és csókolni fogja, magáé lesz. És ezért maga fölényesen, boldogan akart velem beszélni. Az Irén jövő csókjait akarta odavetni az én elmúlt csókjaimmal szemben és az Irén jövő életét, amit magának él, azzal az elmúlt élettel, amit nekem élt. Hát csókjaim nem voltak, azok a tied mind, de az ő elmúlt élete az enyém volt, a jövő élete pedig nem lesz a tied. Az elmúlt életét velem élte le, minden gondolatát velem gondolta át, minden könyvét velem olvasta végig. Mult életében minden szava az enyémmel fonódott össze, nem állott fölöttem és nem akart egyedül átélni semmit.

Imre belemarkolt a hajába, beleharapott az ajkaiba, szemeit beszoritotta és úgy hallgatta Kálmán szavait, amelyeket beleordított

a kék sötétségbe, a hold ezüst fényébe, az Imre fülebe.

— Az Irén elmúlt élete az envém volt. Az enyém marad. És te, te karofogva fogsz vele járni, csókolni fogod, veled fog élni és az élete nem lesz a tied. Asszony lesz, aki felett fog élni és nem veled, asszony lesz, aki magamagának fog gondolkozni, akinek a lelke kialakult és egyéni, akit te úgy, amint van, fogsz elfogadni. És azt az életet, azt a szívet, azt a lelket fogod megkapni, ami akkor ébredt, ami akkor alakult, mikor velem élt, azt a lelket fogod kapni, amelyet én ébresztettem, én alakítottam és élni fogsz együtt egy lélekkel, amit csak egy parányi érzés, a szerelem fog hozzád fűzni, de a tied nem lesz soha, soha, soha, mert az envém volt és az enyém lesz . . .

Imre a soha szóval felugrott és mire Kálmán az utolsó szavakat kimondta, már rajta térdelt és elkapta a nyakát. Kálmán érezte a szoritást, látta a véres szemeket, szemben vele, de nem érzett semmi félelmet. Szemei lassan elhomályosultak, mellére nyomás nehezedett, lecsukta a szemét és halkán mondta:

— Irén.

Imre nem hallotta, de megérezte, hogy mit mondott a másik és az a név felébredt. Eleresztette Kálmán nyakát, mellé ült és zokogni kezdett. Kálmán nemsokára magához tért, felnyitotta, feltépte kabátját, kitétte mellét a holdfényre, nagyot lélegzett, visszanézett az összetöpörödött, megoszlott Imrére és nyugodtan, biztosan megindult hazafelé . . .

Az ügető-verseny harmadik napja

Huszonöt futam.

Holnap csütörtökön zailik le az idei nyári ügetőverseny harmadik napja. Mintegy 25 futam lesz ezzel leszögezve és pedig olyan eredménnyel, hogy az bármely elsőrangú versenypályának díszére válnék. Nem állítottunk ugyan új rekordot, de az kétségtelen, hogy a megejtett versenyek a legsebesebb időhatárok között folytak le.

A holnapi program a következő:

- I. Hajdunánási díj. 1300 K. Táv. 1600 m.
Tippjeink: Lullu W.—Ej-ha.
- II. Budapesti díj. 1200 K. Táv. 5000 m.
Tippjeink: Csárdás—Felicia, Cigánylegény—Lármás.
- III. Hajdunánási díj. Második heat. 1300 K. Táv. 1600 m.
Tipp.: Ej-ha—Lullu W.
- IV. Esterházy-díj. 2800 K. Táv. 4000 m.
Tipp.: Charivari—Guy Revelstoke, Cigánylegény—Lármás.
- V. Hajdunánási díj. Harmadik heat. 1300 K. Táv. 1600 m.
Tipp.: Idol—Lullu W.
- VI. Parlagi díj. 1200 K. Táv. 2600 m.
Tipp.: Charivari—Hm Hm.
- VII. Hajdunánási díj. Negyedik heat. 1300 K. Táv. 1600 m.
Tipp.: Lullu W.—Ej-ha.
- VIII. Bucsúverseny. 1200 K. Táv. 2500 méter.
Tipp.: Fledermaus—Pampi.
- IX. Debrecen város díja. 1400 K. Táv. 4000 méter.
Tipp.: Adlon—Durcás.

A vármegyei alkalmazottak statusrendezése

A miniszterelnök törvényjavaslata.

A kormány, amióta megszabadult a képviselőház a fiúyülő hazafiaktól, egymásután terjeszti be a legfontosabb s legéletbevágóbb kérdésekről szóló törvényjavaslatokat. Így ma két javaslatot is nyújtott be a városfejlesztésről és a vármegyei alkalmazottak státuszrendezéséről, amelyet nagy vonásokban itt ismertettünk:

A javaslat lényeges rendelkezése az, hogy az első osztályu aljegyzői állások a VIII. fizetési osztályban való meghagyás mellett, másodfőjegyzői állásokká szervezettek át, a vármegyei másodfőjegyző a VIII. fizetési osztályban eltöltött 12 évi szolgálat után a VII. fizetési osztályba előléptethető és hogy a jövőben a IX. fizetési osztályba sorozott aljegyzők és árvaszéki jegyzők első osztályu, a X. fizetési osztályba sorozott aljegyzők és árvaszéki jegyzők a másodosztályu aljegyzők karát alkotják.

A másodosztályu vármegyei aljegyzők a X. fizetési osztályban eltöltött 6 évi szolgálat után a IX. fizetési osztályba előléptethetők, a vármegyei alügyész 8 évi szolgálat után a VIII., a vármegyei tiszti főügyész 12 évi szolgálat után a VII. osztályba léptethető elő. A vármegyei főlevéltáros és allelvéltáros, ha főiskolai képességgel bír, évi 600 korona pótlékban részesül. A főszolgabíró 10 évi szolgálat után a VII. fizetési osztályba, a másodosztályu szolgabíró 6 évi szolgálat után a IX. fizetési osztályba léptethető elő.

Nagyobb törvényhatóságok alispánjai szolgálati pótlékot kapnak, a kisebb vármegyék alispánjai szintén megfelelő, de kisebb pótlékot kapnak. Az alispánok szolgálati pótléka 5 évenként emelkedik. Az első pótlék 200 korona, a további osztályokban 400 korona.

A törvény életbeléptetésével megszűnnek az összes működési személyi és drágasági pótlékok. A tisztviselők fizetésügyében a végső fórum a közigazgatási bíróság.

Városfejlesztés

A miniszterelnök törvényjavaslata

Lukács László, a belügyminiszterium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök a képviselőház mai ülésén nyújtotta be a városok fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot, melyet a javaslat indokolása nyomán az alábbiakban ismertettünk:

Városaink viszonyait az 1886. évi XXI. és XXII. törvénycikkkel több mint huszonöt év előtt szabályozta a törvényhozás. A városi élet igényeit és feltételeit ez a negyedszázad az átlagost messze felülmúló arányokban fejlesztette ki s a magyar városok is olyan lendületet vettek ez alatt, hogy sok tekintetben szükké és feszélyezővé váltak rájuk nézve a huszonöt év előtt alkotott törvényes keretek. Ez a tény nem kerülte el sem a szakkörök, sem a kormány figyelmét s teljesen átment a köztudatba egy szerves városi törvény megalkotásának szüksége. Mindamelllett, hogy a gyökeres reform fontosságát és sürgősségét minden oldalról elismerték, tényleges megalkotása még mindig sok nehézségbe ütközik. Ezúttal csak egy jelentős akadályra mutatunk rá. Az új városi törvény egyik kiemelkedő feladata a városi autonómia szervezetének s ezzel egyvitt természetesen a városi választói jogok reformálása lenne. Ma azonban, amikor az országos választói jog reform legerősebb ütközéspontja közéletünknek, idő előtti és elhibázott dolog volna a városi képviselőtestületek szabályozásához nyulni, mielőtt az országos választói jog mikéntje nincs eldöntve. Ennek belátása elől a városi érdekek legbuzgóbb szószólói, sőt maguk a városok sem zárkóztak el. A teljes reform elhalasztása nem csak ki nem zárja, hanem inkább sürgőssé teszi a részleges, a már ma lehető javításokra korlátozott reformot.

Ilyen részleges reform kíván lenni a városok fejlesztéséről szóló törvényjavaslat.

A törvényjavaslat egyfelől meg akarja valósítani azt, ami a városok érdekében már ma megvalósítható; másfelől a fejlődés vágyától áthatott városokat meg akarja szabadítani azoktól az egykor szükséges korlátnak szánt rendszabályoktól, amelyek a tapasztalat szerint ma már csak akadályozzák őket haladásukban.

A 8 milliós államsegély.

A törvényjavaslat a városok fejlesztésére szánt 8 millióig emelkedő államsegély felosztásáról is részletesen rendelkezik. Érintetlenül hagyja az egyes városokban már a múltban az első két millióból iuttatott hányadokat, melyeket azok költségvetésükben és háztartási berendezésükben már lekötöttek, azonban az 1911. évben rendelkezésre bocsátott harmadik, valamint az 1912. évi negyedik millió korona segélyt az eddigittől eltérő alapon, nevezetesen a városok reástruáltóságának, fejlettségi fokának, fejlődésképességének és állami szempontból való jelentőségének alapján osztja fel.

A rendőrség fejlesztése.

A törvényjavaslat — évenként való fokozatos emelés mellett — már a 166.000-1909. B. M. körrendelet által is kilátásba helyezett évi nyolc millió koronában állapítja meg az állam által a városoknak adandó segély egész összegét. Egyszerűsöd elrendeli, hogy ebből 4 millió első sorban a városok rendőrségeinek fejlesztésére tartassék fenn, 3.851.000 korona a városok között évenként kiosztásuk, 149.000 korona pedig a belügyminiszter rendelkezésére maradjon.

A rendészet országosan egységes szervezése olyan állami feladat, amelynek sem megoldása, sem költségterhe elől nem lehet elzárkózni, azonban nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy ennek az országosan egységes szervezetnek megteremtése a városokra nézve — rendészeti szolgálatuk

javulásán kívül — tekintélyes közvetlen, pénzübeli haszonnal is jár. A rendőrségi, személyi és dologi kiadások, különösen a nagy és fejlett városok költségvetésében jelentékeny tételt képviselnek s ez a tétel a városoknak jelentős jövedelmeket tartja lekötve. Az állami rendezés egyértelmű e lekötött jövedelmek egy részének felszabadulásával, tehát a városok tetemes tehermentesülését jelenti. Ezeknek a figyelembe vétele indokolja, hogy a városok részére kilátásba helyezett 8.000.000 korona államsegélynek még eddig érintetlen része a városi rendőrségek reformjának céljaira köthessék le. Államháztartási szempontból sem látszott megengedhetőnek, hogy amidőn a városok az államkincstár terhére közvetlenül nagy anyagi előnyhöz jutnak, ugyanakkor közvetlenül még további készpénztámogatás alakításában is igénybe vegyék az államkincstár közjövödelmeit.

Az államháztartáson kívül azonban volt más szempont is, amely a 4.000.000 koronának a tervezett módon való felhasználását javasolja. Ugyanis a törvényjavaslat a városok közvetlen rendelkezésére bocsátandó 4.000.000 koronának olyan felosztását teszi a magáévá, amely átlag a közép és kisebb városoknak szolgál előnyére.

Ezt az elosztási arányt a rendőrségi reformnak az államsegély kérdésébe való bekapcsolása összhangzatosan egészíti ki.

Egy Szeged, Debrecen, vagy Pozsony rendőri szervezete személyi és dologi kiadásokban évenként sok ezer koronát emészt fel. Az ilyen egyébként is szilárd vagyonu városok a rendőrségi intézmény reformjával jelentékeny összegek élvezetéhez jutnak. A kis és közép városok ellenben egyetlen rendőrtisztjükkkel, két-három főnyi legénységükkel a tehermentesülés előnyeit csak aránytalanul csekélyebb mértékben fogják élvezni. Eként a rendőrségi kérdés rendezése, amely egymagában alkalmatlan volna arra, hogy a városok segélyének kiosztásánál mér tékadó alapul véssék, a törvényjavaslatban elfogadott elosztást, mely az első két milliónál követett elvi alaptól eltérően a sezelelyből a kisebb városoknak juttat többet a fentebb jelzett szempontok mérlegelésével, a lehető igazságossághoz éppen azzal viszi közelebb, hogy az állami támogatás mértékében ismét a nagyobb, fejlettebb városok javára állítja helyre az egyensúlyt.

Mivel bizonyos időt a két éven belül benyújtandó törvényjavaslat alapján keletkeztetett törvény végrehajtása is igénybe fog venni, a szervezés országos reformjának életbelépte ma még pontosan nem állapítható meg. A végből tehát, hogy a városi rendőrségek korszerű javítása addig is folyamatosan legyen tehető s a szerves reform sima végrehajtása ezzel is előkészítették, a törvényjavaslat már 1913-tól kezdve első sorban a rendőrség fejlesztésére rendeli fordítani azt a többletet, melyel az államsegély ettől az vétő kezdve emelkedni fog.

Egyes városok azonban rendőrségüket saiat erejükből már eddig is olyan színvonalra emelték, hogy az további fejlesztést egyelőre nem igényel. Nagyon méltánytalan volna, hogy épen ezek a városok ne részesüljenek a szóbanlevő segélyösszegekben s áldozatkészségük fejében hátrányosabb helyzetbe jussanak azoknál a városoknál, amelyek nem hozták meg rendőrségük céljára a kellő áldozatokat. Ezért úgy rendelkezik a törvényjavaslat, hogy ilyen városokat is megfelelő segélyben lehet részesíteni az említett összegekből.

Az autonómia biztosítékai.

A törvényjavaslat az államsegélyt a városok érdekében kivételes biztosítékokkal veszik körül. Az egyszer már megadott államsegélynek megvonását és összegében való minden megváltoztatását a törvényhozásnak tartják fenn; utalványozását a rendezett tanácsu városokra nézve is a legteljesebb közigazgatási birói védelem alá helyezik; gondoskodik végül arról is, hogy a városok háztartása akkor se jöjjön zavarba, ha a város az államsegélyt — állami költségvetési vagy különfelhatalmazási törvény hiányában — egyelőre nélkülözni kénytelen.

A javaslat arról gondoskodik, hogy a rendkívüli helyzetbe jutott város a részére intézményesen biztosított évi segélven túl is részesíthető legyen az állam rendkívüli támogatásában.

A vagyonkezelés.

Módosítja a törvényjavaslat az 1886. évi XXII. törvénycikk rendelkezését és a közgazgatás egyszerűsítése érdekében, különösen a vagyonkezelésre vonatkozólag tartalmaz fontos újításokat. A városi és törvényhatósági vagyon értékesítése ezentul nem lesz olyan körülményes formákhoz kötve, közgyűléshez, névszerinti szavazáshoz stb., hanem csak bizonyos nagy összeget meghaladó esetekben kell a jóváhagyás körülményes rendszeréhez folyamodni. Szabályozza a javaslat azt a kérdést is, hogy a törvényhatóságok milyen közintézményeket létesíthetnek. Eddig az egyes törvényhatóságok tetzés szerint dönthettek afelől, hogy a színházat, kórházat, csatornát építsenek-e, vagy sem. E tekintetben a sorrendet ezentul a belügyminisztetr állapítja meg, akinek elsősorban kötelessége, hogy a közegészségi intézmények fejlesztéséről gondoskodik és csak a közegészségügyi intézmények, kórházak, csatornák, szemétfuvarozások, utcaburkolások stb. létesítése után engedélyezhet a törvényhatóság közterheit növelő újabb közintézményeket.

Szabályozza a törvényjavaslat a tisztviselők fizetését és nyugdíjügyét, valamint a magánmunkálatokra vonatkozó jogosultságokat. A rendezés alapjául az állami és vármegyei tisztviselők fizetés- és nyugdírendszerre van majdnem változatlanul átvéve.

Figyelemmel van már itt a családi pótlékra:

Végleges rendezés két éven belül.

A törvényjavaslata végül utasítja a belügyminisztret, hogy e törvény életbelépésétől számított két éven belül a városok szervezéséről, közigazgatásáról és háztartásáról, ugyszintén a városi rendőrségnek országos rendezéséről törvényjavaslatot teriessen elő.

A Zenede vizsgái

A Zenede, mint minden évben, ezuttal is nyolc napon át tartó vizsgálaton számol be növendékeinek haladásáról. Eddig az ének, a gordonka és részben a zongoratanszak, valamint az elmélet és összhangzattan növendékei vizsgáztak le. Különösen kiténtek:

Ének:

- I. évtolyamon Pálffy Irén, Leitner Margit.
- II. évfolyamon Csiba Mici, Somogyi Etelka.
- III. évfolyamon Geiger M. és Nagy Viola.

Gordonka:

- Than Jolán, Pálffy Piroska (V.), Füredi Pál, Füredi László (V.) és Varin Ferenc (ki-művelési tanfolyam).

Zeneelmélet:

- I. osztályban Desszer Margit, Kanczler Margit, Weisz Etelka, Kertész Mariska, Kertész László, Erdey Imre, Paál József.
- II. osztályban Hegedüs Kata, Dömsödy Emma, Mile Klári, Várakozó Lenke, Erdey Kata.
- III. osztályban Nagy Berta, Firschel Piroska, Beck Bella, Glück Mici.

Összhangzattan:

- I. osztályban Beck Ilona.
- II. osztályban Balázs Magda, Lusztig Józsa.
- III. osztályban Tibor Etel, Mattvasovszky Anna.
- IV. osztályban Fekete Gizella.

Zongoratanszak:

- Hegedüs Irén, Kovács Mária, Nagy Magdolna, Bódy Irén, Balázs László, Láng Endre, Fisch Zoltán, Dömsödy Emma, Mile

Klári, Helferson Klára, Takács Gabriella és Papp Mária.

Szerdán délután a zongora középtanszak I-IV. osztályának növendékei mutatták be örvendetes haldásukat. Kiváltak közülök: Leitner Erzsébet, Pogány Irén, Kovács Margit, Burger Margit, Forray Margit, Füredi Anna, Kövy Lajos, Kövy Ilona, Márton Anna, Márton Vera, Fodor Erzsé, Szász Mártha, Füredi Leona, Than Gizi, Beck Ilona, Pogány Erzsé, Ballay Margit, Nagy Berta, Révész Rózsa, Mattvasovszky Anna, Balázs Magda, Leitner Paula, Kurián Ilona, Lusztig Józsa, Papolczy Lilly, Wilhelms Ilona, Fábian Antal, Bodola Erzsé, Kolossa Regina, Kurz Vilma, Berács Erzsike, Ungváry Margit, Lessko Jolán, Eröss Mariska.

Csak részletfizetésre

Hogy a feltűnést hajhászó szép asszonyok az első csalóka napsugár nyomán a fejükre biggyeszítik a legújabb divatu női kalapiukat, ez érthető. Érthető azért, mert a szép asszonyoknak minden meg van engedve, még az is, hogy az időjárás meghazudtolják, hogy a télből tavaszt, a tavaszból nyarat csináljanak, ha csupán a toalettiükkel is. Nem érthető azonban az, hogy miért kell sok viharos nyaralást átélj férfieknek nyomban kínos gondoktól gyötrődniök a nyaralást illetőleg. Ma már minden jól berendezett, szolid család a leggondtalanabban nyaralhat — hitelbe. Ne tessék ezen sem mosolvozni, sem megütközni. Ez így van. Különféle egyesületek alakultak a humánus cél megkönnvitése céljából, amelyek az általuk megjelölt fürdőtelepeken kényelmes ellátást biztosítanak az egész család részére. A költségeket az egyesület viseli a nyaralás időtartamára, azután a családfe az egyesületnek visszatéríti a költségeket részletfizetés alakjában.

Részletfizetés. Ez a legkedvesebb és legkényelmesebb háztartási cikk nemesak a nyaralók berendezkedésében, hanem igen sok család egész életében. Azért mondom, hogy háztartási cikk, mert az emberek legtöbbször a részletfizetés a mindennapi kenyere. Néhol az egész család részletfizetésből él és alakul. Részletfizetésből áll a lakásberendezés, az élelem, a ruházat, a férfi könyvtára, öngyvsága ékszerai, a család bére, sőt a zsurok költségei is részletfizetések-ből fődöztenek.

A rendszeres, helyes megélhetés alakulásait, a helyre gazdasszonyokat ma már igen szerény számban találjuk fel a középosztálynak nevezett társadalomban, ellenben könnyelmű, nagyravágásra hajló, mulató asszonyokat tülön-tül termel a kedves és könnyelmű, részletfizetéses világ. Nem is lehet csodálkozni afőlött, mikor a saját szeretett öngyvságánk, csak úgy otthonosan, levestálalás közben édesen fölntvítia az aikat:

— Drázsám, az asztalkendőd alá egy kis meglepetést hozott a postás.

A részletfizetéses férfi ilenkor úgy tesz, mintha a leves égetné meg a nyelvét, mivel némi számlatörödék jut az eszébe, aztán morózan mondja:

— Ugy? Bizonyosan megint valami fádalom.

Az asztalkendőt öngyvsága félrevonia, aztán édesen csacsejja:

— Ne félj drázsám, nem veszedelem. Egy fényes ajánlat.

A férfi arca földerül, mikor a levélboríték felső címén megpillantja a következő betűket: Ny. A. F. K. A. Elolvassa, aztán tündöve kérdi:

— Mi az, hogy Nyafka?

— A Nyafka, az egy társulat — magyarázza élénk mélyrehatósággal az asszony. — Annyit tesz hogy: Nyaralók Alakulata Feltételes Kötelezettségi Alapon.

— Nagyszerű — kiált a férfi s a szeméből bizonyos, újabb részletfizetésre hajló sugarak lövelnek öngyvsága felé, kinek némi legkötött nvelve most hirtelen feloldódik s aztán a férje ölébe szökelve, így édeskedik: Drágám, Mi nyaralunk. Én látom, hogy

te is akarsz üzletet kötni a Nyafkával. Csekélység az egész. Nyaralás után husz koronát fizetünk, te is, én is havonként. Az ismerősök megpukkadnak, ha megtudják, hogy mi Szatymazon nyaraltunk.

— Ugy van. Pukkadjanak meg. Az aszszony diadalmasan kiáltja:

— Éljen a részletfizetés.

Egy szerelmi dráma utolsó fejezete

Egy leány után elment a legény

Pár hét előtt hirt adtunk arról a szerelmi drámáról, mely e hó elején este 10 óra tájban történt Hajduböszörményben. Egy fiatal legény már hosszabb idő óta udvarolt egy szemrevaló leányzónak, aki nem igen idegenkedett a barátkozástól. Ellenben a leány szülei annál rosszabb szemmel nézték a szövődő viszonyt, mert a korkülönbség is olyan volt a szerelmes pár között, hogy alig lehetett remény azok egybekelésére. A fiu ugyanis még katonai szolgálatának sem tett eleget, míg a leány már 19-ik évét töltötte be s a szülők szándéka az volt, hogy ha akad becsületes kőrő, kár a leánynak várnia, férjhez kell adni.

Ugy látszik, a kőrő közeledett, mert a leány magához kérte a legényt, akivel aztán közösen elhatározták, ha együtt nem élhetnek, meg fognak halni egymásért. A legényre várt a feladat, hogy a halál körülményeit végrehajtsa. Több levelet írtak hozzátartozóiknak, melyben bejelentették, hogy közös elhatározással öngyilkosok lesznek.

Azután Farkas Sándor a leányra emelte fegyverét, megkereste a szívet s egy ravasz csattanással kioltotta az abban lobogó lángot, úgy, hogy a leány menten összeesett és meghalt. Majd a saját szívének fordította a fegyvert, melyből a golyó kiszaladt és a borda között a sziv nyulványába hatolt.

A gyors egymásutánra történt lövések-re összeszaladt a ház népe, a szomszédok kíváncsi tekintete is felébredt s pár perc alatt összeszaladt az utca. Gyorsan orvost hívtak, aki azonban segíteni nem tudott, mert Sütő Margit már megszünt élni.

Farkas Sándor ifjusága és erős szervezete sokáig dacolt a halállal. Ugy látszik, meg is birkózik a 6 milliméteres golyó által ütött seb veszélyével. Mikor aztán tegnap váratlanul hirtelen rosszabbra fordult állapota. Heves lázroham jelentkezett nála s hozzátartozói és kezelő orvosa a leggondosabb figyelemmel virrasztottak ágya mellett. Hiába. Mert ma délelött megszünt élni.

Utolsó szavai ezek voltak:

— Temessenek Margit mellé!

Aztán kilehelte életét.

IRODALOM

— **Molnár Ferenc legújabb novellái.** Két éve nem jelent már meg Molnár Ferencnek novellás kötete; most legújabb novellái, nyolc finom művi kis remeket, Radó Antal jól ismrt vállalata, a Magyar Könyvtár adta ki legújabb sorozatában. A mi Molnára a legnépszerűbb magyar írók sorába emelte, az mind megvann ezekben a novellákban: rendkívüli elmérség és szórakoztató képesség, erős szatira, az alakoknak és jeleneteknek eleven kapcsolata az étellel, amely még a

fantasztikus tárgyakkal is nyilvánul és mindenek előtt a megfigyelésnek, az emberi-látásnak szinte megdöbbentő biztossága. A nyolc novellában benne van Molnár Ferencnek egész széles regisztere: a romantikus fantasztikumtól a szatírán át a meleg lírai elmélkedésig s ez az ízet mintegy összefoglaló szemléltetője az író egész módjának. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég adta ki; 30 fillér.

HIREK

— **Firczak utóda.** Munkácsról jelentik: Papp Antal munkácsi görög katolikus püspök felszentelése szeptember 21-én lesz az ungvári székesegyházban. A felszentelést Drohobeczky Gyula kőrösi püspök végzi.

— **A custózái csata évfordulója.** A cs. és kir. 39. háziezred, mely a custózái csatában annak idején a haderő oszlopában harcolt, ennek évfordulóját f. hó 24-én ünnepli meg, amely alkalommal délelőtt 9 órakor a Szent Anna-utcai r. kath. templomban a becsület mezején hősiessen elesettekért gvászistenítiszteletet tartanak. Az összes katonai és polgári notabilitások képviselve lesznek az alkalommal és a nagyközönség számára is tartanak fen helyeket.

— **A főrendiház ülése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főrendiház ma délelőtt 11 órakor ülést tartott báró Jósika Samu elnöklésével. Az ülés elején az elnök felolvastatta a királyi kéziratot, amely a második ülészak megnyitására vonatkozik. Indítványára elrendelte a főrendiház a jegyzők és a háznagy megválasztását. Jegyzőkké megválasztottak Almássy Imre gróf, Csekonics Sándor gróf, Degenfeld Pál gróf, Hertelendy Ferenc, gróf Széchenyi Bertalan, Széchenyi Viktor gróf, Vízvázy Ferenc gróf és Zichy Rafael gróf. Háznagy Rudnyánszky József báró lett. A választások eredményét Széchenyi Gyula gróf hirdette ki. Azután Jósika Samu báró elnök elrendelte, hogy a főrendiház egyes bizottságai tagjainak megválasztását. A bizottságokat egyhangulag alakították meg. Ezután a főrendiházi bizottságoknak új tagjai tették le az esküt és ezzel a főrendiház ülése véget ért.

— **A Leányegyesület buzavirág ünnepe.** A debreceni jótekonv egyesületek között igen figyelemre méltó helyet foglal el és tölt be szép eredménnyel a debreceni Leányegyesület. A debreceni jobb társaság majdnem minden számbavehető eladó szépe agilis résztvesz ennek a hangya szorgalommal buzgólkodó egyesületnek a munkájában s fáradozik annak felvirágzása körül. Összejövetelei mindig nívósak és melegek, estélvei jókedvűek, ötletesek. Hovne. Mikor olyan bájos rendezőség buzgólkodik a siker körül, mint Boros Anna, Geiger Hilda, Balkányi Lili, Freund Böske és még számosan a szépek közül. A csütörtöki „Buzavirág ünnepély”-ök iránt is lázas érdeklődés mutatkozik városzerte s a Dobos-pavillon aligha nem színek bizonyul a szép program és ünnepség lefolyására betóduló közönség befogadására. Lesz kabaret, konfetti, virágcsata s a debreceni szépek szépei szolgálják ki a vendégeket. Az ünnepély este 8 órakor veszi kezdetét, de aligha ér véget kivilágosvirradatig.

— **A kiegészítő iskola vizsgája.** Az áll. s. kiegészítő iskola f. hó 20-án csütörtökön délelőtt fél 10 órakor tartja évvizsgálatát saját helyiségében Szappanos-utca 23. sz. a. mely vizsgálatra a szülöket, érdeklődőket tanügybarátokat ezuton hívja meg az iskola vezetőse.

— **Benyújtották az uionciavaslatot.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Ház mai ülésén déli félegy órakor Hazai Samu honvédelmi miniszter beadta az 1912. évi fölemelt uionclétszám megállapításáról és megajánlásáról szóló törvényjavaslatot.

— **A főváros a kormány mellett.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Budapest törvényhatósága ma tartotta meg közgyűlését, amelyen Havas Rezsőnek a kormány mellett, Tompa Antal komány ellen és Vázsonyi Vilmos dr. semleges határozati javaslatát tárgyalta. A közgyűlés Havas Rezső javaslatát 176 szóval 76 ellenében elfogadta. Tompa javaslatát 214 szóval 46 ellenében elvetette s így Vázsonyi határozati javaslata szavazás alá sem került.

— **Eliárás párbajsegédek ellen.** Miskolcra írják: Dr. Lishtenstein Izidor és dr. Marek Géza miskolci ügyvédek a írásbírószágon történt összeszóllalkozásból kifolyólag kardpárbajt vívtak. A miskolci ügyvédség most nemcsak a párbajozók, hanem — egészen szokatlanul — a párbajsegédek ellen is vádat emelt „párviadalban való segédkezés” miatt. A segédek: dr. Kovács József, dr. Gergely Dezső, dr. Friedmann Miksa és dr. Lédig Dezső kifogással élnek a vád ellen.

— **Bakonyi Samu nyilatkozata.** Bakonyi Samu országgyűlési képviselő a következő levelet küldte be hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becsés lapja vasárnapi számában „Jövedelem és meggyőződés” cím alatt rólam olyan közlés jelent meg, amely szerint én az Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár igazgatóság tagjáról azért nem mondom le, mert az avval járó jövedelem előttem fontosabb, mint politikai meggyőződésem. A közlemény ezen világos értelmével szemben legyen szabad kijelentem, hogy a nevezett intézet működésének egyfelől semmiféle politikai vonatkozása nincs, másfelől pedig annak igazgatóságában *egyetlen egy munkapárti politikus sem foglal helyet.* Végül: tizenegy évi képviselői működésem után azt az egyet talán senki sem állíthatja rólam, hogy a mandátumot jövedelem szerzésre használtam.

Jelen helyreigazító soraim szíves közlését kérve, fogadja igen tisztelt Szerkesztő Ur előre is őszinte köszönetemet.

Kiváló tisztelettel

Bakonyi Samu,
orsz. képviselő.

— **Etter ügyész halála.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti büntető törvényszék Füüzesséry Zoltán dr. elnöklése alatt ma délelőtt hozta meg ítéletét a dr. Etter Dezső halálát okozó építkezésben résztvevők ellen. A bíróság mind az öt vádlottat bűnösnek mondotta ki gondatlanságból okozott emberölés és súlyos testi sértés vétségében. Ma délben hirdették ki az ítéletet Etter ügyész halálának okozói fölött. Gerstenberger kir. tanácsost elítélték 3600 korona összbüntetésre gondatlanságból okozott emberölés és súlyos testi sértés miatt. Reiszneret öt hónapi börtönre, 160 korona pénzbüntetésre, Lotuckyt 4 hónapi börtönre, 80 korona pénzbüntetésre, Gregusot 3 havi börtönre, 40 korona pénzbüntetésre, Adamikot ugyanennyire ítélté a bíróság. Kolos ellen az eljárást megszüntette.

— **Magántisztviselők közgyűlése.** Ma este fél 9 órakor tartja a „Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak” Kossuth-u. 24. sz. alatti saját helyiségében taggyűlését, amelyen igen fontos gazdasági és szociális kérdéseket tárgyalnak. A kereskedő alkalmazottak saját érdeke, hogy ezen gyűlésen minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

— **Öngyilkosság a vizsgán.** Makóról táviratozzák: Dulka József a gimnázium VII-ik osztályának volt tanulója a vizsgán rosszul felelt úgy, hogy bukása bizonyos volt. A mikor a helyére ment, a padja előtt megállott, revolvert rántott elő s azzal tanuló társai és a vizsgáló bizottság előtt agyonlötöte magát.

— **Nemzetközi sakkverseny Budapesten.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A „Budapesti Sakkotthon” nemzetközi sakkversenyt rendez, amelyen a modern iskola összes kiváló mesterei résztvesznek. Különös érdekességet ad a tornának, hogy hosszabb szünetelést után Maróczy Géza is résztvesz benne. Az első napok mérkőzései a következő eredménnyel végződtek: I. forduló (június 16.): Md. Vidmar nyert Duras ellen, a Maróczy—Teichmann és Marschall—Schlechter-játszmák eldöntetlenek lettek.

II. forduló (június 18.): Duras nyert Maróczy ellen, Schlechter nyert dr. Vidmar ellen, míg a Teichmann—Marschall-játszma remis lett.

A mai napon játszanak: Maróczy—dr. Vidmar, Marschall—Duras.

— **Egyházi jubileum.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradai ág. ev. egyház nagyfénnyel most ünnepelte meg fennállásának százados évfordulóját. Az ünnepéltre Nagyváradra érkeztek Meskó László nyugalmazott államtitkár és Materny Lajos kerületi főesperes. Vasárnap délelőtt az ág. ev. templomban istentisztelet volt Nagyvárad és Bihar megye notabilitásának részvételével. — Majd az egyház diszközgyűlést tartott. Korbély József egyházfelügyelő az egyház száz éves történelméről beszélt, amely nehéz küzdelmekkel van tele annak bizonyosságul, hogy milyen ádáz harcok árán tudott az evangélikus egyház Magyarországon megerősödni. Diszközgyűlés után bankett volt.

— **A krassószerényi árvíz.** Lugosról jelentik: Issekutz Aurél, Krassószerény vármegye alispánja most állította össze az árvíz okozta károkat. E szerint a pünkösdi delvidéki árvíz Krassószerény vármegyében összesen 8,609.120 korona kárt okozott, nem számítva bele a magyar-osztrák államvasutársaságnak és a magyar királyi államvasutaknak kárát. Ezekkel együtt a kár meghaladja a tíz millió koronát. Ebből magára Lugos városára több, mint három millió esik. Az alispáni hivatalhoz eddig huszonhétézer korona adomány érkezett.

— **Gyárfás jón.** A debreceni közönség régi kedvence Gyárfás f. hó 22. 23. 24. és 25-én szombattól kezdve 4 estén át vendégszerepel a Bikában egy elsőrangú művész-társaság keretében.

— **Sziven szurta magát.** Püspökladányból jelentik nekünk: Lövev Sándor, isteni jómódu szülők gyermeke, ma délelőtt a község határában levő tanyájukon, amíg az ott tartózkodó személyzet távol volt, egy evőkéssel sziven szurta magát és meghalt. Ugy mondják a szerencsétlen legény pillanatnyi önkívületében követte el tettét.

— **Vizbe fullt diák.** Ungvárról jelentik, hogy Nehrebeczky Endre, az ottani gimnázium hetedik osztályú tanulója, egy tanulmányi kirándulás alkalmával az Ung vizébe fulladt. A szerencsétlen ifju holttestét hétfőn megtalálták.

— **Eliütötte a villamos.** Molnár Sándor 72 éves villamos vasuti vágánytisztítót a nagyerdei csőszháznál az egyik város felé haladó kocsit a vágányokról kitesztotta, úgy, hogy az öregember egyensúlyát veszítve, elbukott. Az oldalán és csipőjén sérült meg erősebben.

— **A villám.** Munkácsról jelentik: Rakasz községben a villám lecsapott Pohorják László házába és felgyújtotta az épületet. Csepe község határában a tanyán dolgozó Trombola Jánost agyonsújtotta a villám.

— **Eliütötte a vonat.** Szatmárról jelentik: Vasárnap délután a Fehérgyarmat felől érkező személyvonat Maitis állomás előtt elütött egy szekeret, amelyben három részeg gazdálkodó ült. A szekér utasai közül Holasz József súlyos agyrázkódást, Kovács János bokatorést szenvedett, míg Koncz István sértetlen maradt. A súlyosan sérült embereket a szatmári közkórházba szállították. A vizsgálat megindult.

— Aki a fiát biztatja gyilkosságra. Székesfehérvárról jelentik: Polgárdi községben Szöcs Józsefné összeveszett Bognár Lajosnéval, akit aztán a hajánál fogva a földre is tepert s a mellére térdelt. Ekkor 10 éves fiának odakiáltott:

— Eredj, hozz ki egy kést és szurd bele a kutyába. Téged ugysem büntethet meg a törvény.

A fiu erre beszaladt a konyhába, onnan egy hatalmas konyhakést hozott ki és a tehetetlenül fekvő Bognárnéba szurta. A csendőrök előtt Szöcsné beismerte, hogy Bognárnét megverte, de kijelentette:

— A kést a kis fiu szurta bele, őt pedig még nem lehet büntetni.

Bognárné haldoklik, Szöcsné a csendőr-ség letartóztatta.

— Tilos a sok podgvász. A Magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja az utazóközönség figyelmét arra, hogy a szemlévkocsikba a törvényerejű vasuti üzlet-szabályzat 28. §-a értelmében csak annyi kézpodgvászt szabad bevinnie, amennyi a saiat ülőhelye felett és alatt elhelyezhető. Az ülőhelyeken, de különösen a kocsik folvosóian podgvászt elhelyezni tilos. E tilalmak valamennyi kocsiosztályokra nézve egyaránt fennállanak és a szemlévonal III. osztályú utasaira nézve csak annyi tétetik kivétel, hogy ezek szerszámokat, tarisznyakat, zsákokokat és átalvetőkben hordott terheket és hasonló oly tárgyakat is vihetnek magukkal, melyeket a gyalogjárók magukkal szoktak hordani. Ha azonban e tilalom dacára a kocsik folvosóin, vagy az ülőhelyeken podgvász helyeztetnék el, ezért a rendes podgvászviteldijak 1 korona póttellett felemelve fognak beszedetni, s amennyiben erre mód és idő van, az illető podgvászdarab a podgvászkocsiba fog átvitetni.

— Szerelmi dráma a postán. Szabadkáról jelentik, hogy a városi postán véres szerelmi dráma játszódott le. Hrváczki Fábian postatiszt szerelmi viszonyt folytatott Biró Mariska nevelőnővel. A leány féltékeny volt a postatisztre, ki emiatt felbontotta a szerelmi viszonyt. A leány tegnap a postára ment és rálőtt Hrváczkára. A postatisztnak fejébe hatolt a golyó, de agyat nem sértett és így rövid idő alatt felgyógyul. A merénvő leányt letartóztatták.

— Nagv látvánvosság. A debreceni fűszerkereskedők június 24-ig bezárólag egy, kizárólagosan a Luna kénes alkalikus ásvány víz termékeiből rendezett kirakatversenyben vesznek részt. A verseny díjait a forráskezelőtség egy 100 koronás készpénz első, egy 50 koronás készpénz második, egy 50 koronás készpénz külön és három 10—10 láda Lunavíz harmadik díjban állapította meg. A külön díjat a nagvözönség ítéli meg, a Luna kénes forrás főraktára Szatmárnémeti, Rákóczi-u. 26. sz. alá intézendő szavazatokkal, a többi szabályszerűen összehívott iury.

— Ostzályvossorsjáték. Az ostzályvossorsjáték mai húzásán 70.000 koronát nyert: 39951.

20.000 koronát nyert: 32253.
10.000 koronát nyert: 39833.
5000 koronát nyert: 21568.
3000 koronát nyertek: 12621 34461 38382
1000 koronát nyertek: 107278 10607
74734 76373 8485 98070.
500 koronát nyertek: 106264 107317
23039 24928 36572 48748 62028 65794 66571
80976 86660 89582 90526 93820 101255.

Azonkivül kihuztak 300 és 80 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

— Mosó pongyolák remek választékban 10 korona Halmágyinál.

— Egy jól szervezett női zenekar játszik esténként a Magyar Király kávéházban Bumann (Biró) Irén gordonka művésznő közreműködésével Miskolczi Sándor karmester vezetésével.

— Ócska tankönyvekért legtöbbet fizet Aczél antiquáriuma.

— Batis pongyolák 15 korona. Batis blousok 6 korona Halmágyinál.

— Vizsgai jutalomkönyvek leszállított olesó áron kaphatók Aczél antiquáriumában.

— Butorcsarnok áthelyezés Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) Takarékszövetkezet r.-t. palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vétekkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott mübutorokért Kovács Gyula mübutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hiteleképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

SPORT

Debrecen—Nagvvárad városközi mérkőzés. Végre hosszas vajudás után megszületett Magyarországon az első vidéki városközi mérkőzés. Az az hogy csak megszületett volna.

Mikor a nagvvárad kiküldött máj. 16-án kérte a mérkőzés június 2-án való megtartását a debreceni válogató bizottság azt mondta, hogy kevés az idő a csapatösszeállításra és a tranningre és ime a mérkőzés előtt 3 nappal még mindig nincs csapat, hogy miért azt jelenleg nem akariuk firtatni. A válogató bizottságról csak azt jegyezzük meg, hogy sainos, annak minden egyes tagja erősen club-szoviniszta és nem a város érdekét nézik. Kérjük a válogató bizottságot, tekintse a város érdekét tegye a szivére a kezét és minden hosszabb kommentár nélkül aianlásunk folytán a következő csapatot küldje a hareba:

Blattner
Balla II. Lóska
Horvát Tolnai Bach
Balla I. Kerekes III. Dugó Stern Láng.

Ezt a csapatot nyugodtan meriük kiállítani a nagvvárad magában véve is városközi csapata ellen.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egyesülete e hó 16-án tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Römer főtitkár évi jelentéséből kitűnt, hogy az elmúlt év alatt mily szépen fejlődött a KASE úgy, hogy ma a bainokság II. helyén áll. Igazán megérdemli ez az egyesület, hogy saiat pályáia legyen, ami rövid időn belül a városunk áldozatkész kereskedőinek adománvaiból meg is lesz. A tisztikart a következőkép választották meg:

Elnökök: Sesztina Jenő, Bárdos Géza. Ügyv. elnök: Jánosi Zoltán. Alelnökök: Kosz teszky Bertalan, Gyürky Sándor, Balla Bertalan. Főtitkár: Römer Lajos, II. titkár: Lusztig Frigyes. Főjegyző: Ifi, Lehmann László. Pénztárnok: Báthory Károly, Ellenőr: Nagy Dezső. Továbbá 30 tagu választmány, mely Debrecen város előkelő kereskedőiből áll.

Football intéző Losonczy Arthur, egy ötagu football intézőség élén.

Az athletikai szakosztály is a napokban megalakul és a nyár folyamán egy országos junior athletikai versenyt rendez városunk egy előkelő sportemberének vezetése mellett.

Borszék fürdő

(Csikmegye. Vas. állomás: Marishévíz.)

Klimatikus gyógyhely. 950 méter t. f. magasságban. Ozondu, lenyves közepette. Számtalan természetes szénsavdu és vasas gyógyforrás. Hidegvíz és meleg szénsavas pezsgő és mőrfürdők. Idegesség, asztmatikus bajok, általános elgyengülések, gyermekeknél angolkór és vérszegénység ellen biztos hatásu — Penziórendszert a Remény-szállóban. — Prospektust küld az igazgatóság.

Borszéki Gyógy-Úditóvíz

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Kapható: Mayer Jenő és Béla czégnél. Telefon 1-45.

Kitűntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak? Rheuma, csusz, köszvény szaggatása?

Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esethen meglepő, amennyiben gyakrabban idűltébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejtájást 5 peroz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszerárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	887 75
Osztrák hitel	639 25
4 százalékos koronajáradék	88 25
Államvasut	731
Jelzálogbank	459 50
Rimamurányi	766
Salgótarjáni	756
Közuti vasut	763

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 7/10%, Berlin 4/0% London 2 13/16%

Budapesti gabonátőzsde.

Hertz E. (Strasser és König) dobr. bizománysos távirati jelentése	
Búza szeptemberre	11.85
árcillára	11.57
okt.	9.61
Rozs októberre	9.28
Zab októberre	7.45
Tengeri májusra	8.89
Tengeri 1912. év júli	
augusztusra	8.95
Tengeri szept.	

Készáru 5 magasabb.

A siófoki gazdakongresszus. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter, mint a Pol. Ért. jelenti, a holnap Siófokon tartandó gazdakongresszuson elfoglaltsága miatt nem vesz részt. Képviselőiben Ottlik Iván földmívelésügyi miniszteriumi államtitkár fog megjelenni.

A Déli vasut holnap, szerdán a Siófokon tartandó gazdakongresszus alakalmából különvonatokat indít Siófokra és pedig:

reggel 5 óra 50 perckor személyvonat indul, a mely 8 óra 47 perckor érkezik Siófokra; reggel 6 óra 16 perckor személyvonat, a mely 9 óra 20 perckor van Siófokon; 7 óra 25 perckor egy rendkívüli gyorsvonat, amely Siófokra érkezik 9 óra 40 perckor; 7 óra 45 perckor induló rendes gyorsvonat érkezik 9 óra 54 perckor;

Siófokról Budapestre indul: 6 órakor személyvonat, érkezik 9 óra 18 perckor, indul 8 óra 8 perckor, érkezik 11 órakor; a rendes gyorsvonat 7 óra 25 perckor, érkezik 9 óra 55 perckor.

A déli vasut igazgatósága intézkedett, hogy az összes személy- és gyorsvonatokhoz holnap több kocsi csatoljanak.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Blum Miksa fia Pécs, Rosenfeld Adolf Érmihályfalva, Havasi Sándor Ostópán, Berger Izidorné Arad, Grünberger Gyula utóda Kapronca.

Reichmann Lipót

női és férfi divat

csődtömegének

árusítása megkezdődött potom, olesó áron, csak rövid ideig.
ifj. Molnár Lukács
 Piac-u. 85. sz. Royal szállodával szemben. (Wiener-ház.)

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
 :-: kelmék, Napernyők :-:
Óriási választékban!

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő
:: műhelyét áthelyezte ::
József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Debreczeni Termény-Áruraktár

és Gyárpar r. t.

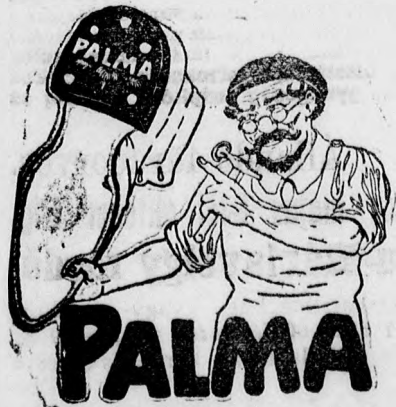
Telefon sz. 58. Telefon sz. 58.

Habarcsgyárunk

(kész malter) üzeme megkezdődött. Kitűnő kötőképeségű habarcsunkat egy köbméter tartalmazó kocsinkban magunk fuvarozzuk a megrendelés helyére.

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes,
 Benne járnai élvezetes,
 Mert ha cipőt szegzek, varrok,
 Rajt' van

PALMA
 kaucsuk sarok.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészítők

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
 javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltek.
Pontos kiszolgálás.

1130—1912. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Földesi Közbirtokossági tkpénztár végrehajthatónak Hannátli László végrehajtást szenvedő elleni 120 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a pladányi kir. bíróság területén levő Földes községében fekvő a 1. földesi 1104. sz. betétben A + 1. sorsz. ^{30/540123}-ad rész legelő illetőségre 8 korona, 2. a földesi 2506. sz. betétben A. 1. 1—2. sorsz. 1327/2 1328. hrsz. alatt felvett 856 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 983 öisz. ház, udvar és szántóra 957 korona, a földesi 1108. sz. betétben A. + 1. sorsz. 5331 hrsz. alatt felvett 2 hold 1079 négyszögöl területű a Szilhalom dűlőben fekvő szántónak Hannátli László B. 3. alatti ^{1/30}-ad illetőségére az árverést 73 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1912. évi július hó 19. napján délelőtti 9 óra-kor** Földes községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban annak ^{2/3}-ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pladány, 1912 április hó 2.

Dr. Kovács s. k. kir. bírós.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglák

és legszebb nyersalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Telefon 945.

Telefon 945.

Tüzifa, szén, mész, cserép, cement, téglák és mindennemű építkezési anyagok legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál

Bánffy-u. 6. „Hungária“-malom mellett.

A debreczeni Fairar Részvénytársaság

tűzifa-osztálya

egy hivatalnokot keres

pénzbeszedői és a tűzifaszakmát értő állás betöltésére. Kor 30—35 év, caució 500 korona.

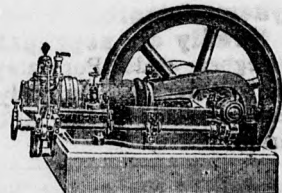
500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/I. y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogueriarban. Csakis **„Bartilla fogvil.”** kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 filléért.

Nyersolaj, szivógáz, Diesel benzín

Motórok és lokomobilok

gyártás
 szállítás
 javítás
 fizetés
 költségteljes
 mosás
 mosó
 totális.

Drezdai Motorgyár Részv. Társ.

Németország, legregőbb, legnagyobb motorgyára.

Vezérképviselet:

Gellert Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Koháry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok.)

Automobilvezetői - szakiskola

Budapest, VIII., Illés-utca 19. sz.

Modern tanintézet autovezetői kiképzésre. — Gazdag felszerelés. — Kiváló tanerők. — Ingyenes állásközvetítés. — Prospektus választékyeg ellenében díjtalan.

Tekintve a szakképzett sofőrökben mutatkozó állandó keresletet, melegen ajánljuk a pályaválasztók figyelmébe az intézetet.

Simonffy-
 utca 55.

Ruhafestő.

Széchenyi-
 utca 6.

GÖZMOSÓ.

Wacha Róbert

Debreczen.
 Telefon 840. Telefon 840.
 Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe:
 Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Agytoll-
 tisztító.

Varga-
 utca 35.

Vegy-tisztító.

Verbőczy-
 utca 14.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Betöltendő.

Mérlegképes főkönyvelő, délutáni órákban könyvelést vállal ipari vagy kereskedelmi vállalatnál. Czim a kiadóban.

Házmaster felvétetik. Iskola-u. 8.

Adás-vétel.

Gróf Andrassy, Tesseni, H.-Böszörményi szövetheti és Hungaria tea vajak uradalmi irosvai, gyenge turó mindennap friss kapható Deutsch Lajos főüzletében Piac-utca 38. és fiók üzletében Piac-utca 72. sz.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehér nemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Bocskaykerti fajborok hordószámra, valamint **törköly és seprúpálka** nagymennyiségben eladó Poroszlay László termelőnél, Debreczen, Hunyady-utca 3. sz. Értekezhetni eladóval az Alföldi takarékpénztárnál.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Derecskei főtéren egy vegyes üzlet egyedül álló bodega, lakással és egy 350 koronás kiadó lakással, más vállalat miatt sürgősen eladó. A vételhez 4000 korona készpénz elegendő. Bővebbet Gottlieb Mihálynál, Derecskén.

Lakás.

Lakás. Garzónnak vagy irodának alkalmas két szoba és előszoba, azonnal kiadó. Hatvan-utca 13 sz.

Különféle.

Magyar-szász gyermekcsere. Stephanie Fritsch, született Czekelius lakik Nagyszében, Berg-utca 6. szám alatt, saját legálább egy hold területű gyümölcsös kertjében épült házában. Háza a város legszebb helyén van, kertjéből sétával alkalmas szép rétre jutni. A kert végén saját fürdő kabainj van, közel nyilvános nap- és szabad vízfürdő. A család egyike a legelőkelőbb szász családoknak és semmi kívánni valót nem hagy fenn. Nyárára 21 éves leányát adná cserébe, előszeretettel vidéki földbirtokos családhoz. Utthon még 17 éves leánya és 11 éves fia marad. Bővebbet dr. Medgyesi Jánosnál, Debreczen, Bethlen-u. 17.

Welsz Ferencz gépezetre be rendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Gabellabérleti hirdetmény.

A debreczeni statusquo izr. hitközség gabella-jövedékének folyó 1912. évi november 1-től kezdődő és **három évig** tartó bérletére ezennel **zárt és szóbeli** árverés hirdettetik, mely **1912 június 26-án délután 5 órakor** fog megtartatni az izr. hitközség irodájában (József kir. herceg-utca 26. sz.). A részletes feltételek ugyanott d. e. 10-12 és d. u. 3-5 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1912 június 19.

A debreczeni izr. hitközség előljárósága.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kossuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának kiadók.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitünőbb háziszere a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyüzletében Debreczenben.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióközletet nyitottunk.

Midőn ezt szíves tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABEGZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruharestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár:	Fióközletek:	Fellevő telep:
Széchenyi-utca 42. sz.	Csapó-u. 30. — Telefon 668. Hatvan-u. 11. — Telefon 578. Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.	Piacz-u. 22. Glück Ede dívatáruháza. — Telefon 602.
Telefon 323.		

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖR kevesebb a gond,
II-SZÖR kevesebb a munka,
III-SZÖR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszori megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! **Semmi áledéke nincs!** Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkénport és bordói port** is. Kérjen ingyen és bérmentes leírást a

FORHIN-gyártótól, Budapest, VI., Váci-út 93.

Máriavölgyi fürdő és Ásványvízforrások.

A vámfalui és turvékonyi határok összeszögelésénél remek 165 hold tölgyfaerdőtől környezett parkban, melyet most már a felnőtt **fenyvesek** tesznek élénkebbé, szelíd lejtővel alakul a kedves **Máriavölgy**, melynek ásványvízbeni gazdagsága talán az egész világon páratlanul áll. Alig 1/2 holdnyi területen 11 különféle **ásványvíz-forrás** fakad. Vannak itt **szénsavas, kénes, vasas, égvényes, sós, földes** és **glaubersós** források Majdnem minden forrás kisebb-nagyobb mennyiségben jód tartalmu. A Gábor- (ugynevezett parádi) és Máriah-források, azonkívül még nagymennyiségű hidrotlengázt is tartalmaznak. A fürdő **természetes szénsavas** fürdői, kiváló hatásuak. **Neurasthenia, szívbaj, hisztéria, elzsírosodás, Chronikus reuma, csusz, skrofula, bőrbetegség, vérelmeszesedés, gyengeség, sápkór, vesebaj és nőbajoknál stb.**

Modern új American fürdőkádak. Állandó fürdőorvos.

Villanyvilágítás. Zene. Pensiorend-szer. Idény május 1-től október 1-ig.

Posta- és vasuti állomás: Vámfalu-Máriavölgy fürdő.

A **Máriavölgyi Mária-forrás vize** utólérhetetlen bor-, gyógy- és üdítőviz. **Kapható minden fűszerkereskedésben.** 1 láda 60 félliteres üveggel 9 K. Ezen árban az edény értéke 5 K is benne van. — Mindennemű kérdezősködéésre készséggel ad felvilágosítást

a Fürdőigazgatóság.